

Martijn Perdijk bezig met de mastkoker op de *Govert Jan*.

gen. Het is bijna onmogelijk om zware stukken droog hout, zomaar van de leverancier te kopen. Die tijd moet je zelf investeren en alleen dan krijg je topkwaliteit bij je restauratie.

Tjotter voor Kooijman's dochter

De *Govert Jan* werd in 1972 gebouwd door Pier Piersma, die toen net voor zichzelf was begonnen, na jarenlang in de leer te zijn geweest bij Berend de Jong in Heeg. Dit scheepje lijkt veel op Piers tjotter de *Frosk* die hij daarvoor bouwde en waarin hij nog steeds fanatiek wedstrijd zeilt. Bij J. Vermeer lees ik in zijn "bijbel" over tjotter dat Jan Kooijman in 1972 opdracht gaf voor de bouw van deze tjotter. Jan had toen naast zijn werf Kooijman & de Vries in Deil, waar in die tijd wel veertig(!) ronde en platbodemjachten per jaar werden gebouwd, ook een platbodementum in Heeg, onder de naam Heech by de Mar. Dat bedrijf wordt nu al weer enige decennia met succes gerund door de familie Koekebakker. Jan's vader had drie vrachtscheepjes in de vaart en al heel jong voer hij mee met de diep geladen schepen, onder andere met rijshout uit de Biesbosch. Zijn eerste eigen scheepje was een houten Hollandse boot, die hij bij werfbaas Jan Smit in Oud-Beijerland liet bouwen. Toen al had hij een enorme voorliefde voor ons varende erfgoed. Deze tjotter was bestemd voor zijn dochter en de naam komt voort uit *Govert*, naar Jan's vader met de toevoeging van zijn eigen naam, dus *Govert Jan*. Gelukkig heeft de familie van Drongelen, de huidige eigenaar, die naam altijd behouden. Jan Kooijman was blij te horen dat er zoveel zorg aan zijn oude scheepje werd besteed. De restauratieverslagen van Martijn Perdijk zijn te bekijken op www.windenwater.nl en voorzien van de laatste informatie.

Oog voor detail bij Perdijk

Een paar keer per jaar lopen we binnen bij Martijn Perdijk, van het bedrijf *Wind en Water*, die zijn werkplaats heeft aan *It Bûtlân* in Heeg. Martijn, opgeleid als ingenieur en afen toe ook nog werkzaam als charterschipper, restaureert al vele jaren mooie houten schepen als boeiers, Friese jachten en tjotter. Nu was hij bezig met een nieuwe huid voor de tjotter *Govert Jan*.

tekst: Wim de Bruijn foto's: Theo Kampa

De tjotter *Govert Jan* (5,00 x 1,90 m) is een zogenaamde eengangsboot. Dat wil zeggen dat je naast de kielplaat een zandstrook hebt en daarop staat een hele brede gang van wel vijftig(!) centimeter breed. Daarop valt het boeisel weer in. Vaak wordt deze brede gang bij restauraties vervangen door twee smallere gangen. Zo heb je minder (kostbaar) breed hout nodig en bij het branden van de smalle gangen loop je minder risico op scheuren van het brede hout, en het is gemakkelijker. Martijn koos bewust voor het risico en het vergen van meer vakmanschap. Als het dan ook nog goed lukt, kun je extra trots zijn

op je werk, aldus Martijn. Op de foto zien we in het achteraanzicht de zeer brede gangen die in een fraaie ronding naar de achtersteven lopen. Het branden vereist veel geduld en vooral inzicht in wat het hout doet. Ook is de keuze van het eikenhout heel belangrijk, vooral uit welk land je het haalt. Martijn kan snelle beslissers altijd meteen helpen omdat hij mooie delen hout op voorraad heeft liggen. Maar bij een bijzondere restauratie hoort hij graag vroegtijds wat er moet gebeuren. Dan kan hij het benodigde hout zoeken bij zijn leveranciers, zodat het rustig enkele jaren dro-

Met ontzag keken we naar de vijftig centimeter brede gangen op deze zogenaamde eengangsboot. Voor het branden van dit brede hout moet je beschikken over veel ervaring en vakmanschap